

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وظایف و اختیارات اینترپل با تاکید بر استرداد مجرمان

مؤلف: بهروز میر علی زاده

(قاضی و مدرس دانشگاه)

سرشناسه	میرعلی زاده، بهروز، ۱۳۵۸
عنوان و نام پدیدآور	وظایف و اختیارات اینترپل با تاکید بر استرداد مجرمان/مؤلف بهروز میرعلی زاده
مشخصات نشر	اردبیل: نگین سیلان، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری	۱۶۲ ص
شابک	978-600-7008-91-1
وضعیت فهرست نویسی	فینیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۶۰ - ۱۶۲؛ همچنین به صورت زیرنویس
موضوع	سازمان بین المللی پلیس جنایی
موضوع	International Criminal Police Organization
موضوع	پلیس بین المللی
موضوع	استرداد مجرمین
رده بندی کنگره	HV۷۲۴۰/۶۰۹ م ۱۳۹۳
رده بندی دیویی	۳۶۳/۲۰۶۰۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۶۱۷۱۵۹

سیلان

نگین

انبارک ۰۴۵۱۲۲۴۰۶۱۴

Email: ncgin_chap@yahoo.com

وظایف و اختیارات اینترپل با تاکید بر استرداد مجرمان

مؤلف: بهروز میرعلی زاده

طرح روی جلد: شهرزاد نعمتی

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

صفحه آرایشی: فاطمه ملکی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۰۰۸-۹۱-۱

چاپ و صحافی: چاپخانه نگین

نوبت چاپ: اول - ۹۳

مقدمه

جرم و جنایت یک پدیده پیچیده زیستی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، محیطی، روانی و حقوقی و یکی از بلایای بزرگ بشر در روزگار ماست که حقوق اشخاص و جامعه را در معرض خطر و ضرر جدی قرار داده است. دورکیم - جامعه شناس فرانسوی - از جرم به عنوان پدیده عادی و اجتناب ناپذیر، در کنار سایر پدیده های زندگی بشری یاد می کند و معتقد است همانگونه که جامعه ای بدون قانون و ضابطه وجود ندارد، جامعه ای که در آن جرم و جنایت اتفاق نیفتد جز در عالم خیال وجود خارجی ندارد.

رسیدگی به جنایات به دلیل اینکه اینگونه جرایم خطر و ضرر فردی و جمعی داشته، در نظم عمومی و گردش سالم روابط همگانی اختلال ایجاد می کند، بصورت یکی از وظایف اساسی حکومتها و دولتها در آمده است. بر این اساس هر اجتماعی برای دوام و بقای خویش نیازمند آن است که با جرم و جنایت مبارزه ای جدی و پیگیر و همه جانبه داشته باشد و مجرمین را تحت تعقیب قرار دهد.

لازمه یک مبارزه جدی و همه جانبه علیه جرایم و مجرمین مجهز شدن نهادهای مرتبط از جمله دستگاههای قضائی و پلیسی به علوم مختلفی همچون جرم شناسی، جامعه شناسی کیفری، روان شناسی جنایی، پلیس جنایی، پلیس علمی و پلیس قضائی است که در ابتدا، جهت جلوگیری از وقوع جرم اقدامات بازدارنده و اساسی صورت گیرد و در صورت بروز، جهت احیای جوامع از شرارت و تأمین امنیت اجتماعی، بلافاصله مجرمین را دستگیر و تسلیم قانون نمایند.

از اوایل قرن بیستم به علت توسعه علوم و تکنولوژی و گسترش روابط بین دول و فراهم شدن تسهیلات بیشتری برای مسافرت بین کشورها، اهمیت مرزهای جغرافیایی و سیاسی عملاً کاهش یافت و مجرمین برای گریز از مجازات و انتقام و یا عدم تأدیه خسارت زیان دیده از کشور محل وقوع جرم به کشورهای دیگر تمایل بیشتری پیدا کردند و این عمل کاهش اقتدار پلیس و کم شدن ضریب امنیت اجتماعی کشورهای

محل وقوع جرم را بدنبال داشت و بدلیل فقدان مقررات بین المللی برای دستگیری و استرداد این قبیل مجرمان و نیز عدم وجود یک سیستم صحیح تبادل اطلاعات در مورد آنان و سایر امور پلیسی بین کشورها، مجرمان فراری نه تنها می توانستند بدون واهمه از خطر تعقیب و دستگیری و استرداد با خاطری آسوده در کشورهای دیگر بسر برند، بلکه خطری بالقوه برای امنیت کشور محل اقامت خود نیز به حساب می آمدند. از طرف دیگر عدالت و تعاون قضائی ایجاب می کرد که متهمین و مجرمان فراری در سایر کشورها احساس آسایش و امنیت نمایند و از آنجائیکه یکی از اهداف مجازات، بازدارندگی و احساس عدم امکان فرار از مجازات است و چنانچه همکاری بین المللی وجود نداشته باشد و بزهکاران بتوانند پس از ارتکاب جرم آزادانه در کشور دیگری زندگی نموده و مصون از تعقیب باشند عدالت دستخوش هرج و مرج خواهد شد.

به همین جهت این مهم، حافظین امنیت اجتماعی را بر آن داشت تا به منظور خنثی نمودن عملیات بزهکاران، و جلوگیری از فرار آنان با همکاری نزدیک دوجانبه و چندجانبه با مجرمین مبارزه اساسی نموده و آنان را تحویل قانون و مجازات نمایند و از این رو ضرورت تشکیل یک سازمان بین المللی پلیسی جهت ایجاد یک سیستم کنترل و مقابله بین المللی با مجرمان و تأسیس مرکز تبادل اطلاعات و اخبار پلیسی بین کشورهای مختلف احساس شد تا اینکه اولین کنگره جهانی پلیسی جنایی در سال ۱۹۱۴ در موناکو (فرانسه) برگزار شد و این سازمان در سال ۱۹۲۳ در شهر وین بر مبنای جرم زدایی از سطح جوامع و استرداد مجرمین به منظور تأمین امنیت کشورها و اجرای عدالت با الهام از اعلامیه جهانی حقوق بشر پایه گذاری شد و کشور ایران از همان ابتدای تشکیل این سازمان به عضویت آن درآمد.

به موازات عضویت ایران در اینترپل، دفتر ارتباطی پلیس بین الملل در تهران تشکیل، که این اداره تا سال ۱۳۷۰ بصورت یک دفتر در اداره کل تشخیص هویت شهربانی سابق مستقر بوده است و پس از ادغام نیروهای انتظامی و تشکیل نیروی انتظامی واحد در

سال ۱۳۷۰ با توجه به اهمیت وظایف محوله ، بصورت یک اداره کل زیر مجموعه معاونت تحقیقات و کشف جرایم نیروی انتظامی سازماندهی شد و از مردادماه سال ۱۳۷۷ ساختار این اداره کل گسترش و بصورت یک اداره کل مستقل با چهار اداره تخصصی مستقیماً زیر نظر فرمانده نیروی انتظامی کل کشور انجام وظیفه می نماید.

با فرض چنین ضرورت‌هایی، کتاب حاضر تدوین شده است:

فصل اول: کلیات که شامل تاریخچه پلیس در اسلام و ایران ، پیشینه تاریخی سازمانهای بین المللی و انواع آن، جایگاه سازمان بین المللی پلیس جنایی در بین سازمانهای بین المللی می باشد.

فصل دوم : به بررسی وظایف و اختیارات، ارکان، تشکیلات، اعضاء، مقر سازمان بین المللی پلیس جنایی می پردازد.

فصل سوم: به استرداد مجرمان در حقوق ایران، پیشینه تاریخی، ویژگیها، فواید، منابع، شرایط، آثار استرداد، قانون استرداد در ایران و تفاوت‌های استرداد مبتنی بر قوانین داخلی با استرداد توسط اینترپل به تفصیل اشاره دارد.

لازم میدانم از تمامی اساتید، بویژه از دوست بسیار عزیزم جناب آقای هاشم عزیزی که در تدوین این اثر مشوق من بودند تشکر کنم و همچنین از ناشر محترم که زمینه چاپ و انتشار کتاب را فراهم نمودند سپاسگزاری نمایم.

بهروز میرعلیزاده

شهریور ماه ۹۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول	
کلیات	۱
فصل دوم	
تشکیلات و وظایف سازمان بین المللی پلیس جنایی	۱۷
فصل سوم	
استرداد مجرمین در حقوق ایران	۵۵
پیوست‌ها	۱۰۷
فهرست منابع و مآخذ	